

შეკავების დონე და უსაფრთხოების კლასიფიცირება

საფრთხის კონტროლისათვის შემაკავებელი ღონისძიებების დონე	საჭირო უსაფრთხოების კლასი
პირველი დონე	1 ა
პირველი დონე, მაგრამ მეორე დონის ღონისძიებების საჭიროება ან მეორე დონე (დამატებითი ღონისძიებების საჭიროების გარეშე)	1 ბ
მეორე დონე, მაგრამ მესამე დონის ღონისძიებების საჭიროება ან მესამე დონე (დამატებითი ღონისძიებების საჭიროების გარეშე)	2 ა
მესამე დონე, მაგრამ მეოთხე დონის ღონისძიებების საჭიროება ან მეოთხე დონე	2 ბ

ლაბორატორიული საქმიანობის უსაფრთხოების ზომები (ცხრილი A)

სპეციფიკაციები		უსაფრთხოების დონეები			
		1	2	3	4
1	ლაბორატორიული კოსტუმი: იზოლაცია	არა სავალდებულო	არა სავალდებულო	სავალდებულო	სავალდებულო
2	ლაბორატორია: ჰერმეტიკული	არა სავალდებულო	არა სავალდებულო	სავალდებულო	სავალდებულო

აღჭურვილობა

3	ზედაპირის მდგრადობა წყლის, მჟავების, ტუტეების, გამხსნელების, სადენზიფიკაციო საშუალებების, დეკონტამინაციის აგენტების მიმართ და ადვილად გაწმენდადობა	სავალდებულო (სამუშაო მაგიდა)	სავალდებულო (სამუშაო მაგიდა)	სავალდებულო (სამუშაო მაგიდა, იატაკი)	სავალდებულო (სამუშაო მაგიდა, იატაკი, კედლები)

4	ლაბორატორიაში შესვლა ჰაერჩამკეტის საშუალებით	არა სავალდებუ ლო	არა სავალდებუ ლო	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო
5	უშუალო გარემოსთან შედარებით უარყოფითი წნევა	არა სავალდებუ ლო	არა სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო
6	ლაბორატორიაში შემავალი და გამომავალი ჰაერი უნდა იფილტრებოდეს HEPA-ფილტრით	არა სავალდებუ ლო	არა სავალდებუ ლო	HEPA ფილტრაცია სავალდებუ ლო გამომავალი ჰაერისათვის	HEPA ფილტრაცია სავალდებუ ლო გამომავალი და შემავალი ჰაერისათვის
7	მიკრობიოლოგიური უსაფრთხოების შესახებ ჩანაწერი	არა სავალდებუ ლო	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო
8	ავტოკლავი	საიტზე	შენობაში	En suite	ლაბორატორ იაში

მუშაობის სისტემა

9	შეზღუდული ხელმისაწვდომობა	არა სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო

		ლო			
10	ბიოსაშიშროების ნიშანი კარზე	არა სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო
11	სპეცილური ზომები აეროზოლის გავრცელების კონტროლისათვის	არა სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლოა მიმომიზაცია	სავალდებუ ლოა პრევენცია	სავალდებუ ლოა პრევენცია
12	შხაპი	არა სავალდებუ ლო	არა სავალდებუ ლო	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო
13	დამცავი ტანსაცმელი	შესაბამისი დამცავი ტანსაცმელი	შესაბამისი დამცავი ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი	შესაბამისი დამცავი ტანსაცმელი	ლაბორატორ იაში შესვლამდე ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის სრული შეცვლა

სპეციფიკაციები		უსაფრთხოების დონეები			
		1	2	3	4
14	ხელთათმანები	არა სავალდებულო	ფაკულტატიური	სავალდებულო	სავალდებულო
15	ვექტორის ეფექტური კონტროლი	ფაკულტატიური	სავალდებულო	სავალდებულო	სავალდებულო

ნარჩენი

16	გენეტიკურად მოდიფიცირებული მიკროორგანიზმების გაუვნებელყოფა ხელსაბანის, შხაპისა და მსგავს გამდინარე წყლებში	არა სავალდებულო	არა სავალდებულო	ფაკულტატიური	სავალდებულო
17	გენეტიკურად მოდიფიცირებული მიკროორგანიზმების გაუვნებელყოფა დაბინძურებულ მასალებში და ნარჩენებში	ფაკულტატიური	სავალდებულო	სავალდებულო	სავალდებულო

სხვა ზომები

18	ლაბორატორია საკუთარი აღჭურვილობის შესანახად	არა სავალდებუ ლო	არა სავალდებუ ლო	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო
19	ფანჯარა დაკვირვებისათვის ან ალტერნატიული საშუალება, რათა ექსპერიმენტატორის დანახვა იყოს შესაძლებელი	ფაკულტატუ რი	ფაკულტატუ რი	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო

უსაფრთხოების პირობები სათბურებისა და მცენარეთა ზრდის ოთახებისათვის (ცხრილი B)

სპეციფიკაციები	უსაფრთხოე ბის დონეები			
	1	2	3	4

შენიშვნა

1	სათბური: მუდმივი სტრუქტურა	არა სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო

აღჭურვილობა

2	შესავლელი სეპარირებული ოთახიდან ორი შემაერთებული კარით	არა სავალდებუ ლო	ფაკულტატუ რი	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო
3	დაბინძურებული ჩამდინარე წყლის კონტროლი	ფაკულტატუ რი	ჩამდინარე წყლის მინიმიაზაცია	ჩამდინარე წყლის პრევენცია	ჩამდინარე წყლის პრევენცია

მუშაობის სისტემა

4	არასასურველი სახეობების (როგორებიცაა: მწერები, მღრღნელები, ფეხსახსრიანები) კონტროლის საშუალებები	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო
5	შენობაში ცოცხალი ნიმუშების გადაადგილების დროს უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი გმო-ის გავრცელების კონტროლი	გავრცელები ს მინიმიაზაცია	გავრცელების მინიმიაზაცია	გავრცელების პრევენცია	გავრცელების პრევენცია

უსაფრთხოების პირობები ცხოველთა სამყოფელში (animal unit)
მუშაობისათვის (ცხრილი C)

სპეციფიკაციები	უსაფრთხოების დონეები			
	1	2	3	4

ცხოველთა სამყოფელი

1	ცხოველთა სამყოფელის იზოლირება	ფაკულტატი რი	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო
2	განცალკევებული ცხოველთა სამყოფელი ჩასაკეტი კარით	ფაკულტატი რი	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო
3	ცხოველთა სამყოფელის დიზაინი უნდა აადვილებდეს დეზინფექციას (მაგ: წყალგამძლე და ადვილად გარეცხვადი გალიები)	ფაკულტატი რი	ფაკულტატი რი	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო

4	ადვილად გარეცხვადი იატაკი და/ან კედლები	ფაკულტატიური	სავალდებულო (იატაკი)	სავალდებულო (იატაკი და კედლები)	სავალდებულო (იატაკი და კედლები)
5	ცხოველების მოთავსება შესაბამის გალიაში	ფაკულტატიური	ფაკულტატიური	ფაკულტატიური	ფაკულტატიური
6	ფილტრები იზოლატორებზე ან იზოლირებული ოთახი	არა სავალდებულო	ფაკულტატიური	სავალდებულო	სავალდებულო

უსაფრთხოების პირობების სხვა ქმედებებისთვის (ცხრილი II)

სპეციფიკაციები	უსაფრთხოების დონეები			
	1	2	3	4

ზოგადი

1	სიცოცხლისუნარიანი მიკროორგანიზმები უნდა ინახებოდეს სისტემაში, რომელიც იზოლირებულია გარემოსაგან	ფაკულტატი	სავალდებულო	სავალდებულო	სავალდებულო
2	ჩაკეტილი სისტემებიდან გამონაბოლქვი აირების კონტროლი	არა	სავალდებულო	სავალდებულოა გავრცელები ს პრევენცია	სავალდებულოა გავრცელები ს პრევენცია
3	ნიმუშის მომზადების დროს აეროზოლის კონტროლი	ფაკულტატი	სავალდებულოა გავრცელები ს მინიმიზაცია	სავალდებულოა გავრცელები ს პრევენცია	სავალდებულოა გავრცელები ს პრევენცია
4	ნარჩენი კულტურების სითხის გაუვნებლყოფა	ფაკულტატი	სავალდებულო	სავალდებულო	სავალდებულო
5	იზოლაციის დიზაინი უნდა უზრუნველყოფდეს გავრცელების პრევენციასა და მინიმიზაციას	არ არის სპეციფიკური მოთხოვნები	გავრცელები ს მინიმიზაცია	გავრცელები ს პრევენცია	გავრცელები ს პრევენცია

6	კონტროლირებადმა სისტემამ უნდა მოახდინოს ლაბორატორიის მთლიანი კონტენტის გაჟონვის შეკავება	ფაკულტატიური	ფაკულტატიური	სავალდებულო	სავალდებულო
7	კონტროლირებადი ტერიტორია უნდა იძლეოდეს დეზინფექციის საშუალებას	არა სავალდებულო	ფაკულტატიური	ფაკულტატიური	სავალდებულო

აღჭურვილობა

8	შესასვლელი ჰაერჩამკეტის საშუალებით	არა სავალდებულო	არა სავალდებულო	ფაკულტატიური	სავალდებულო
9	ზედაპირის მდგრადობა, წყლის, მჟავების, ტუტეების, გამხსნელების, დეზინფექციის მიმართ და ადვილად გაწმენდადობა	სავალდებულო (სამუშაო მაგიდა)	სავალდებულო (სამუშაო მაგიდა)	სავალდებულო (სამუშაო მაგიდა და იატაკი)	სავალდებულო (სამუშაო მაგიდა, იატაკი, ჭერი, კედლები)
10	კონტროლირებადი ტერიტორიის ვენტილაციის უზრუნველყოფა იმისათვის, რომ მინიმუმამე იქნას დაყვანილი ჰაერის დაბინძურება	ფაკულტატიური	ფაკულტატიური	ფაკულტატიური	სავალდებულო
11	კონტროლირებად ტერიტორიაზე უნდა იყოს უარყოფითი წნევა	არა სავალდებულო	არა სავალდებულო	ფაკულტატიური	სავალდებულო

12	კონტროლირებად ტერიტორიაზე შემავალი და გამომავალი ჰაერი უნდა იფილტრებოდეს HEPA ფილტრით	არა სავალდებუ ლო	არა სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო (გამომავალი ჰაერისათვის, ფაკულტატუ რი შემავალი ჰაერისათვის)	სავალდებუ ლო (შემავალი და გამომავალი ჰაერი)

სპეციფიკაც იები	უსაფრთხოების საფეხურები			
	1	2	3	4

**მუშაობის
სისტემა**

13	დახურული სისტემა უნდა მდებარეობდეს კონტროლირებად სივრცეში	არა სავალდებუ ლო	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო
14	ხელმისაწვდომობა უნდა იყოს შეზღუდული, გარდა სამუშაოზე დაშვებული პერსონალისა	არა სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო
15	ბიოსაფრთხის ნიშანი უნდა იყოს განთავსებული	არა სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო
16	კონტროლირებადი ტერიტორიის დატოვების შემდეგ პერსონალმა უნდა მიიღოს შხაპი	არა სავალდებუ ლო	არა სავალდებუ ლო	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო
17	პერსონალმა უნდა ატაროს დამცავი ტანსაცმელი	სავალდებუ ლო	ფაკულტატუ რი (სამუშაო ლო	სავალდებუ ლო	ტანსაცმლის მთლიანი

	(სამუშაო ტანსაცმელი)			შეცვლა შესვლამდე და გასვლის შემდეგ
		ტანსაცმელი)		

ნარჩენი

18	გენეტიკურად მოდიფიცირებული მიკროორგანიზმების გაუვნებელოება ხელსაბანის, შხაპისა და მსგავს გამდინარე წყლებში	არა სავალდებუ ლო	არა სავალდებუ ლო	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო
19	გენმოდიფიცირებული მიკროორგანიზმებისაგან დაბინძურებული მასალების გაუვნებელოება	ფაკულტატუ რი	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო	სავალდებუ ლო